

ጣቋ ፖሊቲካ

ብዛዕባ ፖሊቲካ ክዝረብ ወይ ክግለጽ ነጭ ዘመናት ዘቁጸረዮ። ፖሊቲካ ኣብ'ቲ ድሒሩ ዝመጸ 17-18 ክፍለ ዘመን ምስ ምዕባላ ኢንዱስትሪታትን ንኣሽቲ ቤት ዕዮታት ስፍሓትን ዕብዮትን ፖሊቲካ ብዝተፈላልዩ መኣዝን ዝተረአዩሉ ብፍላይ ኣብ ንጉሳውን መንግስታውን ደረጃ ዕብዮት'ኳ እንተነበረ፡ ጸረ-ሰድራ ቀዳማይ ካልኣይ ኩናት ዓለም ንጹር ዝኾነ ስነ-ሓሳባዊ (Ideology) ብዝተሰነዘየ ነቶም ቀዳሞት ግሪኻውያን፡ ፋርሳውያን ምዕቡላት ፈላስፋታት ወይ መሃዝቲ ስርዓት ሕብረተ ሰብ፡ ሕጋውነቲ ማሕበራውነቲ ቁጠባዊ ትሕዝቶ ቅርጺ ዘትሓዘን ግን ከኣ ዝተፈላልዩ ደረጃ ማሕበራዊ ናብራን፡ ማሕበራዊ ፍትሒ ሕቶ ዝመለሰዮ ዝነበረ።

መልእክቲ ጽሑፍ ንምሕጻሩ፡ ህዝቢ ኤርትራ ብሰንኪ ሰንሰለታዊ መግዛእቲታት፡ ምስ'ቲ ዝነበሮ ምሕደራዊ ቅርጺ ንመድረኻት መግዛእቲ ንምልላዩን ንምፍላጡን ግዜ ኣወሰደሉን። ቀንዲ ጣቋ ፖሊቲካ ንዝብል ኣርእስቲ ከኣ ኣብ'ዚ ዝተመርኮሰዮ።

እወ ሕብረተ ሰብ ኤርትራ ኣብ ዝተፈላልዩ መዋእል መግዛእቲ ክቋወም ዝገበሮ ዝሓሸ ምምሕዳርን ቅርጽን፡ ሓድነትን፡ ክብሪ ስለ ዝነበሮዮ። ምእንቲ'ዚ ከኣ ነቲ ዋላ ብትሕዝትኡ ድሑር ናውትን ፡ኣገባብ ማእቶት ይንበሮ፡ መተካእታ ዘይብሉ ሂወት ናብራ ባርነት ክመርጽ ኣይገበርን። ብኣንጻሩ ምስ ሕሴም ድኽነቲ ነጻነት መሪጹ። ስለምንታይ ዝብል ሕቶ ክመጽእ ባህርያዊዮ። መልሱ ከም'ቲ ዝሕቲ ሓይልታት ከይተረፉ ዝመስከርዎ ዝነበሩ፡ ህዝቢ ኤርትራ ዝመሓደረሉ ኣገባብ ስርዓት ኣብ ማሕበራዊ ፍትሒ፡ ማዕርነት ልዕሊ ኩሉ ከኣ ድልዳል ሓድነት ዝፈጥር ብምንባሩ፡ ምስ ኣገባብ ስርዓት ዝሕቲ ሓይልታት ዝቃደን ዝሰማምዕን ብዘይምንባሩዮ። እዚ ሓደ ንጹርን ግሉጽን ንራብሓ ህዝብን ሃገርን ዝጠቐሞ ጣቋ ፖሊቲካዮ። ስለ'ዚ ከኣ እዩ ህዝቢ ኤርትራ ሃገሩ ከይትድፈር ተኻላኺሉ ዝጸንሐን ክሳብ ሕጂ ካብ ውሽጣውን ግዳግውያን ሓይልታት ዝከላኸል ዘሎን።

ሎሚ ኣብ መበል 21 ክፍለ ዘመን ብቀጥታ ንራብሓ ህዝቢ ዘይውክል፡ ጃንዲ ህግዲፍ ዝመርሖ ፖሊቲካዊ ዕንክሊል፡ ምስ'ቲ ገባል ብትንኩልና፡ ገባል ብግርህንት ኣብ ማሕበራዊ መራኸቢ ብዙሓት ኤርትራውያን ዝዝርጋሕ ፖሊቲካዊ ጣቋ ወይ ፖሊቲካዊ ቁምነገር ዘይብሉ፡ ግን ከኣ ንህዝቢ ኤርትራ ዝፈላልን ዝበታትን ዝካየድ ሃቕነን ፈተነታትንዮ። እዚ ፖሊቲካዊ ጥቋ ዘይብሉ ትሕዝቶ ከኣ ንደላይ ፍትሒ ዝኾነ ህዝብና ንምፍልላይ ብውሽጢ ሃገር ብምልካዊ ስርዓት ህግዲፍ ዝበጋገሰ፡ ዘይተባህለ መርዛም ወረ ዝነዘሕ ክኸውን እንከሎ፡ ቦቲ ካልኣይ ከኣ ኣቃልቦ ህዝቢ ንምዝንባር፡ ኣብ ጎረብብቲ ሃገራት ብዛዕባ ኤርትራ ዝዝረብ ከም ቀንዲ ኣገዳስን ውራይ ኤርትራውያን ኮይኑ ንምቅራብ ዝገበር ትዋስኦታትዮ። እዚ ሽግር ንህዝብና ብሓፈሻ ብፍላይ ንደላይ ፍትሒ ኣንጻር ምልካዊ ስርዓት ህግዲፍ ኣብ ዘካይዶ ቃልሲ ምድንጋራት ኣይፈጠረን ክንብል ኣይክእልን። ብዙሕ ጉድኣታት ኣሰዒቡዮ፡ የስዕብ ከኣ ኣሎ። ኣብ'ዚ ጉዳይምበር ብንጹር ክፍለጥ ዘለዎ ጉዳይ እንተሃለወ ደላይ ፍትሒ ዝኾነ ህዝብና ኣብ ዕላምኡ ጸኒዑ፡ ነቶም ከዘናብልዎ ዝፍትኑ ምምካትዮ።

ራብሓ ህዝብ ኤርትራ ዘይውክል ርእይቶ ዝኸደ ርሕቀት እንተኸደ፡ ዝበለ እንተበለ ንዘለኣለም ራብሓና ዝውክል ክሳብ ዘይኮነ ብእዋኑ መስመርካ ኣለሊኻ ጣቋ ፖሊቲካ፡ ንድሕነት ህዝብን ሃገርን፡ ምክብባርን ደኣምበር ብዝኾነን ዘይኮነን ኣውራጃን ሃይማኖትን፡ ብሄርን ዓሌትን ብምዝማር ዝመጽእ ጥፍኣት እንተዘይኮይኑስ ሓንቲኳ ማሕበራዊ ለውጢ ክረጋግጽ ዝኸእል ኣይኮነን።

ጣቋ ፖሊቲካ ምስ ራብሓ ዝተኣሳሰረዮ ዶ ኢልና፡ እሞ ኣብዛ ነጥቢ እንተተሳማሚዕና፡ ብዛዕባቶም ኣንጻር ቃልሲና ዝምድሩን ዝዛረቡን ውሽጣውያን ይኹን ግዳግውያን ሓይልታት ከም ገጸ በረኸት ንዝበልዎ ኣሉታዊ ክንደጋግም ግዜና ነጥፍእን ግዜና ኣብኡ ነሕልፎን። መደባትካን ጉዳይካን ኣቀሚጥካ፡ ጸላእትኻ ኣንጻር መደባትካ ንዘልዕልዎ ፈላላዩ ኣርእስቲ ክትዛረቡሉ ክወግሕ ክመሲ ምስ ምንታይ ክቁጸር ይከኣል።

ብዛዕባ ከባቢኻ ክትፈልጥ፡ ጋዜጣ ክተንብብ፡ ዜና ፊደሎን ቲቪ ክትሰምዕ ግቡእ'ኳ እንተኾነ፡ ሚዛን ወሲድካ መስርሕ ቃልሲ ንምትዕርራይን ንምትክኻልንምበር ተመሊስካ ንኖት ዝበልዎ፡ ወኪል ብዘምስል ጉዳይካ ረሲዕኻ ብዛዕብኡም ምዝራብ ተደላይነት ዘለዎ ኣይኮነን።

ካብ ንኖት መራሕቲ ዝብልዎ መራሕትና፡ ካብ ፊደሎታት ቲቪታት ንኖት ዝብልዎ፡ ንድሕነት ህዝብን ሃገርን ዝጣበቐ ማሕበራዊ መራኸቢ ብዙሓት ኤርትራ ዝብልዎ ምድጋም ደ ኣይመሓሸን። ካብ ምሁራት ንኖት ዝብልዎ፡ ደለይቲ ፍትሒ ኤርትራውያን ምሁራት፡ ነባራትን መንእሰያትን ሓርበኛታት ዝብልዎ ምድግጋም ደ ኣይመሓሸነ ? ብዘይ ቃል ዓለም እወ ምሓሸ። ምእንተ'ዚ ነዚ ሎሚ ተረኽቡ ዘሎ ጸጋ ንኣድነት ዝግለግስ ዘሎ ህዝቢ ኤርትራን ፖለቲካዊ ሓይልታቱን ደጊፍካ ምዝራብ ዝለዕለ ረብሓ ህዝብን ሃገርን ዝጣበቐ ታሪኻዊ ምጽንባር መደኽ ዝሓቶ እዋናዊዮ። ድሕነት ሃብን ሃገርን ክርከብን ክሰኣን ከኣ በዚ ዳሕረዋይ ሕጡብ መግለጺ ኤርትራውያንን ኤርትራውነትንዮ።

ዓወት ንተቃላሳይ ህዝቢ ኤርትራ

ሸፋ መሓመድ ኑር
11 ግንቦት 2020